Lietas Nr. C15146917

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2017.gada 30.augustā

Jelgavas tiesa: tiesnese D.Ruško,
tiesas sēdes sekretāre I.Revina,
piedaloties prasītājai /pers. A/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja/pers. A/ iesniegusi tiesā prasību pret atbildētāju /pers. B/, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai bērna /pers. D/ uzturam ik mēnesi uzturlīdzekļus 200 *euro* mēnesī, nosakot, ka tie nevar būt mazāki par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu līdz bērna pilngadībai.

Prasībā norādīts, ka puses ir 2012.gada 10.novembrī dzimušā /pers. D/ vecāki. Bērns atrodas prasītājas aizgādībā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179.pantu.

Atbildētājs elektroniski iesniedzis tiesā paskaidrojumus, kuros norāda, ka piekrīt maksāt uzturlīdzekļus 95 *euro* apmērā, jo viņš ir bez darba un viņam ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus vēl vienam bērnam. Norāda, ka nav iespējams ierasties uz tiesas sēdi.

Atbildētājs tiesas sēdē neieradās. Tiesa nolēma skatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes.

Prasītāja tiesas sēdē samazināja prasību valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā. Norādīja, ka atbildētājs pēc prasības celšanas nav maksājis uzturlīdzekļus. Lūdza noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Motīvu daļa

Novērtējusi prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība samazinātajā apmērā ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Ar lietā esošo dzimšanas apliecības fotokopiju (lietas 6.lapa) pierādīts, ka 2012.gada 10.novembrī dzimušā /pers. D/ vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/.

Lietā nepastāv strīds, ka bērns dzīvo pie prasītājas un viņa īsteno bērnu aizgādību.

Konvencijas par bērna tiesībām 27.panta pirmā daļa nosaka, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka uz vecākiem vai citām personām, kas audzina bērnus, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras. Minētā likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Savukārt Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Atbilstoši Civillikuma 179.pantam vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. (..) Minētā panta otrā daļa nosaka, ka pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Tiesa uzskata, ka vecāku pienākums apgādāt bērnus ir absolūts, neatkarīgi no apgādībā esošo personu skaita vai personas ienākumiem.

Tiesa atzīst, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir valdības noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt saviem bērniem.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo un ceturto daļu, līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1.punktu un 2.2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt katram savam bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai minimālos uzturlīdzekļus – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai minimālos uzturlīdzekļus – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tiesa uzskata, ka nepilngadīgo bērnu interesēs ir piedzenami uzturlīdzekļi 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punktā noteiktajā apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī.

Kā norādīts Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2007.gada 29.augusta spriedumā (lieta Nr. SKC – 556) saskaņā ar LR Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu, ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Katrai fiziskajai personai ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā. Iztulkojot šīs tiesību normas

savstarpējā saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, Senāts atzinis, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, proti, no 2017.gada 21.marta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji – prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 33.panta otrajai daļai tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai daļai.

Tā kā prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas prasījumā par uzturlīdzekļu piedziņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no atbildētāja, atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, šā likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam un Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, piedzenama valsts nodeva 171 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 8.30 *euro* (lietas 2.lapa).

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97.pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt samazinātajā apmērā prasību pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2017.gada 21.marta līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no bērna 7gadu vecuma sasniegšanas uzturlīdzekļus – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai.

Uzturlīdzekļi ieskaitāmi kontā Nr. LV07HABA0551033946884, AS "Swedbank".

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus - valsts nodevu 171 *euro,* kas jāieskaita Valsts kasē, konta Nr. LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, kods 0539 valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8.30 *euro,* kas jāiemaksā Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, Valsts kase, BIC kods TRELLV22, ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499.

Noteikt /pers.B/termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt Jelgavas tiesā līdz 2017.gada 1.oktobrim pierādījumus par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2017.gada 31.augustā Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese D.Ruško